

- A szocialista verseny eredményeközpén. (2. oldal).
- Jól működik a burszaki asszonyok olvasóköre. (2. oldal).
- Ilja Ehrenburg: Sajtóértékelés. (2-3 oldal).
- Gyorsítsák meg a vetési munkákat ütemét Borosjenőrajonban. (3. oldal).
- Lelkes munka a kereszturi kollektiv gazdaságban. (3. oldal).
- A gonfi értékelés a nemzetközi események előterében. (4. oldal).
- A csehszlovák külügyminiszter ünnegyzeke az USA kormányához. (4. oldal).
- Nam Ir ebédet adott V. M. Molotov tiszteletére. (4. oldal).
- G. Graham könyve: „Farkas az amerikai politikában”. (4. oldal).

A válság jelei az USA gazdaságában

Az amerikai rádióállomások külföldnek szánt propagandaadása, de főképpen az „Amerika hangja”, az utóbbi időben számtalan hiranyagot szentel az amerikai 1954. évi úgynevezett „gazdasági fellendülésnek”. Ezek a hírmagyarázók nagy igyekezettel kísérelték meg, hogy hallgatóikat meggyőzzék az amerikai gazdasági élet állandóságáról és egészséges voltáról.

Az amerikai közönségnek szánt amerikai sajtó viszont csak úgy, mint a nyugat-európai polgári sajtó, egészen más megvilágításban mutatja be a helyzetet. Ezek a hírforrások az „Amerika hangja” képtelen állításait meghazudtolják és az amerikai gazdasági élet 1954. évi kilátásait minden területen hanyatlónak állítják be. „Ebben az évben sok amerikai nem jó idő jár” — írta még ez év január 1-én az „United States News and World Report” című amerikai lap. — „Az általános irány — bár lassan, de biztosan — hanyatló jellegű”.

1953. év nyarán az amerikai gazdasági élet a fegyverkezések következtében az utóbbi 10 év csúcspontját érte el, jelenleg azonban súlyos visszaesés mutatkozik. A túlermelés jelei mutatkoznak az ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, fogyasztás legfontosabb területein. Ez a helyzet annál nyilvánvalóbb, mivel éppen az üzleti fellendülés időszakában következett be, — ahogy az amerikai sajtó az előző időszakot nevezte. Az 1950—53. években a gazdasági élet militarizálása megelégedtetette az üzleti tevékenységet, most azonban megjelennek a láthatáron az elháríthatatlan vihar előjelei. Utóbbi időben számos európai és amerikai közgazdász igazolta ezt a helyzetképet. 1953 végén különböző gazdasági kutatóintézetek közgazdasági szakértői tartották meg évi kongresszusukat. A tanácskozáson részvevő 300 közgazdász végeredményben kénytelen volt elismerni, hogy a jövőben a gazdasági élet rosszabbodni fog. Colin Clark angol közgazdász azt állítja, hogy az USA újabb válság küszöbén áll.

A legsúlyosabb az a helyzet az ipart érinti. A „First National” bank elnöke szerint 1954-ben az amerikai ipar termelése 10 százalékkal csökken. Más statisztikai adatok, így például a „Federal Reserve Board” szerint, ezt a csökkenést 15 százalékkal becsülik. A „Wall Street Journal”, az amerikai pénzügyi sajtószerve, rendszeresen közli a nagy monopolvállalatok elnökeinek és részvényeseinek nyilatkozatait, amelyekből kiderül, milyen borúlátással fogadták ezek az új évet. A „Warton Electrical Instrument Comp” elnöke így ír: „Üzleteink menete 1954. év első hónapjaiban csökken. A vállalat a heti munkaidőt 48—50 óráról 40—42 órára szálította le”. Egy mezőgazdasági felszerelést gyártó vállalat jelenlegi termelési képességének csak 40—45 százalékát használja ki és az acélművek csak a termelőképeség 70 százalékával dolgozik.

A tömegfogyasztási cikkek iparát szintén érintik a válság jelei. Így a textilipar 1953 év végén 20,3, a bútorgép 6,6 és az élelmiszeripar 3,3 százalékkal kevesebbet termelt, mint a koreai háború idején.

Az amerikai ipari tevékenység csökkenő irányzatát bizonyítják a beruházások nagymértvű csökkenései. 1953 decemberének végén az „U. S. News and World Report” ezt írte: „1953 utolsó negyedében a gazdaság majd minden ágában csökkentek a beruházási költségek. Ez a csökkenés különösen feltűnő a vasiparban és foltvártók majd 1954-ben az acél- és szerszámpiparban”. A most közölt adatok jelezik, hogy 1954 második felében ezek az iparágak 1953 második feléhez képest 17 százalékkal csökkentik a beruházási költségeket. A fémipari beruházások 22 százalékkal, vagyis több mint 300 millió dollárral fognak csökkenni. Fokozott mértékű csökkenés várható még a vegyipar és több más fontos iparágban. A cikk ezzel fejeződik be: „Megfigyelhető, hogy ha az üzletek rosszul mennek, a vállalatok azonnal csökkentik a beruházásokat. Így telték az üzlettemberek 1929—1930-ban is... Rendszerint a beruházások mutatják meg, hogyan vélekedik az üzlettember saját üzlete jövőjéről”.

Az amerikai gazdasági válság a munkásszint életszínvonalát erősen csökkenti. Előszörban is növekszik a munkanélküliség tartalékserege, ennek hatásaként a dolgozók munkabére mind érezhetőbben csökken.

Az „Amerika hangja” beismeri, hogy: „egy olyan gazdasági rendszerben, mint amilyen az amerikai, még a legnagyobb tevékenység idején is léteznek munkanélüliek”. Ezt a tényt azonban igyekezik így bealtítani: „vannak, akik elhagyják munkahelyüket, hogy jobb kereset után nézzenek”.

Igy az amerikai felhivatalos úgy tűnteti fel az 1954. évi munkanélküliséget, mintha az valami magától értetődő dolog lenne. Csakhogy az „Amerika hangja” hírmagyarázóinak kartársai is ellenkező nézetlen vannak. Az amerikai sajtóban számos cikk látott mostanában napvilágot, amelyek a gazdasági hanyatlás és a munkanélküliség számának emelkedése között egyenes kapcsolatot találnak. Az „U. S. News and World Report” ezt írja: „A kép egyetlen sötét pontja, hogy a gyárakban csökken a munkások foglalkoztatása. A munkanélküliség ezomorú látványt nyújt”.

Az amerikai kereskedelmi minisztérium statisztikai hivatala az 1953 december 12 és 1954. január 9 közötti időszakról kimutatta, hogy a munkanélüliek száma 509.000 személlyel emelkedett. Megállapítják, hogy a munkanélküliség emelkedésének fő oka az építkezés nagymértvű csökkenése és számos iparvállalat termelésének korlátozása.

Hivatalos forrásból származó adatok mutatják, hogy március közepéig a munkanélüliek száma 3 millió fölé emelkedett. A válság azonban ennek sokszorosa. Az amerikai statisztika nem tartja munkanélkülnek azt, aki akárcsak egy órát dolgozik hetenként, valamint azt sem, akinek — bár munkanélküli — kilátása helyeznek munkakialmat.

Franklin Roosevelt, a demokratapárt egyik képviselője március 28-án 3.700.000-re tette a munkanélüliek számát, de hozzá fűzte, hogy pár hét múlva ez a szám jelentősen emelkedik.

Egyébként a munkanélküliség növekedését maga Eisenhower is elismerte március 25-iki sajtóértékelésén, amikor kijelentette: „...Az USA-ban a munkanélküliség kérdése kétségtelenül súlyosbodik”.

A munkanélüliek száma a legnagyobb mértékben Indiana és Michigan államokban nőtt meg, ahol megszűnt a munka a gépkocs- és mezőgazdasági gépgyárakban.

A túlermelési válság felreérthetetlen tünete az állami és magánraktárakban felhalmozott óriási árukészlet. Már néhány hónap óta az amerikai ipar termékeinek jelentékeny része nem jut el a fogyasztóhoz. 1953 végén az eladott árukészletek értéke mintegy felére volt a kiskereskedelemben évente eladott áruk értékének. December hónapban a készletek tovább növekedtek, viszont ugyanabban a hónapban az áruházak forgalma csökkent. Az amerikai vevők mind kevesebb árut képesek vásárolni, mert mindjobban belebonyolódnak a részletfizetésre vásárolt áruk adósságaiba. A fogyasztók adósságának ez a növekedése egyrészt azt mutatja, hogy a fogyasztók eladósodnak reménybeli keresetük terhére, másrészt jelzi a megrendelések számának csökkenését.

Az amerikai újságokban január közepén megjelent hivatalos statisztika szerint tíz alkalmazott közül hatnak van részletfizetéses adóssága.

A „Die Tat” című svájci újság építései adatait közölte az amerikai lakosság eladósodásáról. 1946-ban egy átlagos amerikai családnak 87 dollár részletfizetéses adóssága volt, jelenleg ez az adósság 305 dollárral nőtt meg. Ez a helyzet azt a veszélyt rejt magában — írja a svájci újság — hogy a gazdasági hanyatlás következtében a fogyasztók keresetük nagyrészt adósságaik törlesztésére kell költseik, s nem marad majd pénzüik vásárlásra.

Az amerikai újságok nem titkolhatják el, hogy a gazdasági visszaesésnek ennyire kedvezményei lesznek a dolgozó tömegek anyagi helyzetére. Az „U. S. News and World Report” január elején írta: „A városi lakosságból valószínűleg az alkalmazottak kerülnek a legsúlyosabb helyzetbe. Az év folyamán további 1.300.000 ember kerül a munkanélüliek sorába... A legtöbb gyárban a munkások száma csökken. A hét végén csökkenő munkabérekkel fizetnek ki... A lakberek emelkednek...”

Ilyenek tehát az amerikai gazdasági élet valódi kilátásai!

Az amerikai kormánykörök felismerik a helyzetet és igyekeznek külföldre „intézkedéseket” fogantatni. Ezt a szándékukat lijkörözték az amerikai kormányfők legutóbbi beszédei. De az amerikai nép ismétellen tapasztalja a főkés társadalmi rend súlyos hatását és semmi bizalmat nem mutat a válság megelőzését célzó intézkedések iránt.

A „Spectator” című angol folyóirat szerint számos amerikai külföldre fogadja ezeket az intézkedéseket, hiszen a tapasztalat igazolja, hogy ily intézkedések valaha is eredményt hoztak volna.

Fejezzük be minél előbb a tavaszi mezőgazdasági munkákat!

Az esős napok után az idő kedvező a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére. Ott, ahol a talaj megfelelő, nem szabad egyetlen percet sem késlekedni a vetési munkálatok befejezésével.

A mezőgazdasági szakemberek, párt- és állami intézmények aktivistái kötelesek minden erejükkel felvilágosítani és mozgósítani dolgozó parasztságunkat, hogy rövid időn belül vessék el a kukoricát és a most vetésre kerülő többi növényeket.

A községi néptanácsok végrehajtó bizottságai, az alapszervezetek és a vetési munkálatok irányító és ellenőrző bizottságok fordítsanak az eddiginél sokkal nagyobb figyelmet a vetési munkálatok ütemének meggyorsítására, különösen a kukorica vetésének befejezésére.

Falusi dolgozók, használjátok ki teljesen a hátralévő időt, az igasalkatok munkaképességét, a traktorok és gépek teljesítőképességét, hogy minél rövidebb időn belül befejezhessük a tavaszi vetéseket, ezzel is harcolva a bő termésért, dolgozó népünk fokozott ellátásáért!

Az éltraktoros cím elnyeréséért

A nagyszentmiklósi gép- és traktorállomás traktorosai az éltraktoros cím elnyeréséért vívott küzdelemben napról napra szebb eredményeket érnek el.

A traktor munkaképességének teljes kihasználásával és a jó karbantartás és gondozás segítségével, Mol Ioan traktoros IMSz-tag tervfeladatát 472 százalékban teljesítette. Ugyanakkor Takács János

traktoros, aki szintén IMSz-tag, 446 százalékat teljesített.

Példájuk követőkre talált, s így Bilea Dumitru és Sanduleanu Florea tervüket 435 százalékban, Matei Vasile és Damian Aurel 307, illetve 265 százalékban teljesítették.

Mindannyian elhatározták, hogy továbbra is fokozott lendülettel harcolnak az éltraktoros cím elnyeréséért.

Élenjárnak a vetésben

Pártunk felhívására Obesenyő község dolgozó parasztjai becsületes, odaadó munkával feleltek. Így Petkov Vince, Luca Augustin, Rankov Ferenc, Serban Gheorghe és más dolgozó parasztok április 20-án befejezték a tavaszi vetési munkát.

Tiszteletükre április 25-én a kultúrthozon termében gazdag művészi műsort rendeztek és ünnepélyes keretek között a tavaszi mezőgazdasági munkálatokban élenjárók zászlajával tüntették ki őket.

A mezőgazdasági szakemberek tanácsai és az agitátorok felvilágosító munkája nyomán Obesenyő községben számos dolgozó paraszt ebben az évben először vetett négyzetes fészkekbe kukoricát. E módszerrel vetettek például Rankov, Luca, Rafael Bratan és más falusi dolgozók.

A szőlészeti brigád, Hismiar Lenhardt vezetésével, már befejezte a szőlő első kapálását és a metszéseket a 19 hektáros szőlőben. A munkálatokban kiütköztek Sorrei Adam, Maroi Nicolae és más kollektivisták.

Zaharia Teodor,
levelező.

Film a IV. Világifjúsági Találkozóról

A fővárosi „Patria” és „I. C. Frimu” filmszínházak május 8-tól kezdve a bukaresti Világifjúsági- és Diák Béketalálkozóról készült filmet vetítik. A „Béke és Barátság” című színes film a moszkvai központi dokumentumfilm-stúdió és a bukaresti „Al. Sahia” dokumentumfilm- és hirdetőfilm-stúdió közös rendezésében készült. A film megörökítette a bukaresti VIT legérdekesebb eseményeit, a táncsoportok, ének-

karok, színházi és balettagyüttesek sok szép előadását, 65 ország szimfonikus és népi zenekarainak hangversenyait, 54 ország ifjúságának sportküzdelmeit, a béke és a népek barátsága jegyében lezajlott találkozó számtalan érdekes mozzanatát.

Május 10-től kezdve a „Béke és Barátság” című film műsorra kerül a „Maxim Gorkij” és „Infrățirea între popoare” fővárosi filmszínházakban is

Külföldi vendégeink látogatásai

A Kínai Népköztársaságból és Ausztriából hazánkba ellátogató női küldöttségek szerda délelőtt a „7 Noembrie” textilgyárban jártak, ahol a munkások meleg szeretettel fogadták őket. A küldöttségek tagjai behatóan érdeklődtek a textilgyári dolgozók munkaviszonyai és a termelési eredmények iránt. A vendégek a gyár klubját, könyvtárát és más kulturális intézményeit is megtekintették.

A kínai és ausztriai nőküldöttek még aznap délelőtt kimentek a buiteai filmváros építőtelepére is.

Délután látogatást tettek a Román Népköztársaság Szakszervezeteinek Központi Tanácsánál, ahol Ljuba Chisnevschi elvtársnő, az SzKT titkára fogadta őket.

A Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, Nagy-Britannia, a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, Ausztria és Indonézia szakszervezeti küldöttségek, amelyek az RNK Szakszervezetei Központi Tanácsának meghívására jöttek el hazánkba, szerda délelőtt a fővárosi „23 August” üzemeket látogatták meg. A küldöttségek most vidékre utaztak, ahol szintén több látogatást tesznek. (Agerpres).

A szovjet, kínai, csehszlovák, osztrák és indonézai küldöttségek tagjai szerdán Ploestire érkeztek, ahol a közlaj-, vegyi- és földgázipari munkások szakszervezete központi bizottsága elnökségének tagjai fogadták őket.

A szovjet, kínai, csehszlovák és osztrák küldöttek a balceri szondalepet látogatták meg, míg az indonézai küldöttség tagjai a Sovrompetrol 1-es számú fómilójában tettek látogatást Ploestin. Ugyanaznap az angol, magyar, bolgár és német küldöttségek a popesti-leordeni állami gazdaságot tekintették meg.

Külföldi vendégeink estére a predeall „November 7” pihenőotthonban szálltak meg. (Agerpres).

A szocialista verseny eredményeképpen

A zserindai „Uj hajnal” kollektív gazdaság tagjai a helyi lakosságtól nagyobb termésnövekedést értek el. Ezért díjazták az agrárszocialista módszerekkel megismerő és megvalósító csapatokat. A munka ütemének lendületes megvalósítása érdekében a brigádok és csoportok egymásközött szocialista versenyt kezdeményeztek.

A verseny folyamán kitünt a 2. számú brigád, a csoportok közötti versenyben pedig Hegyed Imre és Hupli Sándor kollektívisták.

Szép eredményeket ért el még a kollektív gazdaság kertészeti brigádja is. Eddig több mint 20.000 palántát ültettek ki. Ez a jó szervezés és a tagok lelkes munkájának eredménye. Az ültetés folyamán kitünt: Bondár Sándor kertész, valamint Dávid Erzsébet brigádtag, aki egy nap alatt több mint 3000 palántát ültetett el.

Boros János,
a zserindai „Uj hajnal” kollektív
gazdaság elnöke

Jól működik a buzsaí. asszonyok olvasóköre

A városi néptanács mellett működő női olvasóköreket szerveztek, ahol a házasszonyok a párt Központi Vezetőségének és a minisztertanácsnak határozatait, a helyi lapok vezércikkait és a „Dolgozó nő”, valamint a „Femeia” irodalmi tárcáit, riportjait olvassák.

Legutóbb Buzsák városnegyedben Horváth Erzsébet, a „Partizánul” kollektív gazdaság dolgozóinak lakásán gyűltek össze a Septimiu utcában és környékén lakó házasszonyok. Az olvasókör tagjai közül mintegy 22-en jelentek meg a felolvasáson. Csipai Julianna elvtársnő, utcafelelős, felolvasta az egybegyűlt asszonyoknak a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a Román Népköztársaság valamennyi dolgozójához intézett 1954. május 1-i felhívását. Elhatározták, hogy a néptanács illetékes ügyosztálya elé terjesztik egy új buzsaí óvoda létesítésének ügyét és megismélik egyes buzsaí utcák takarékos és a villanyvilágítás bevezetése iránti kéréseit.

Csipai elvtársnő javasolta, hogy fokozott baromfi-veléssel igyekezzenek a házasszonyok a hűstermelést növelni. Vigh Mária elvtársnő, aki eddig 72 kiscsirkét nevelt, versenyre hívta ki az olvasókör tagjait. A verseny egyetlen pontja: ki nevel fel több baromfit.

Az olvasókör tagjai elhatározták, hogy szorgalmasan eljárnak az olvasókör gyűléseire s egyre több asszonyt mozgósítanak a megjelenésre.

„AZ EZÜSTSZINÜ POR”

— Vetíti a „Nicolae Bălcescu” és „Herbák János” filmszínház —

„Az ezüstszinü por” című magyarul beszélő színes szovjet filmet Jakobson Ismeretlenül észt színműíró alkotása elevenedik meg. A színdarab írója letelepült a háborús gyűjtőtáborokba, akik állandóan tömegpusztító fegyverek gyártásán törekedtek.

A film cselekménye elképzelt eseményen alapszik, de nincs olyan részlete, amely ne tanuskodna szerzője alapos valóságismeretéről. Ezért követi lebilincselő érdeklődéssel a néző a film cselekményét. Két hatalmas vegyi tröszt (a déli és a nyugati) verseny Steel professzor új találmányáért, az ezüstszinü porért. Az új felfedezés hatalmas pusztító vegyi anyag. „Egyetlen eszereggramm elég ahhoz, hogy egy hektáros területen minden élőlényt elpusztítsa” — jelenti ki Steel professzor. Az új találmánynak más „előnye” is van. Használatát után néhány napra a rádióaktív anyag teljesen felbomlik és a halálhozó károsanyag megszűnik, az illető területet pedig nyugodtan el lehet foglalni. Ime, az új terület megművelésének milyen „nagyserű” lehetőségei nyílnak meg a világuralomra törő amerikai imperialisták előtt. De ez még nem minden. A bakteriumfegyverrel ellentétben, — az ezüstszinü por semmilyen ártó nyomot nem hagy maga után. Nem nyújt alkalmat arra, hogy letelepedjen és ténylegesen bizonyítsa az agresszorok gaztetteit a világ becsületes emberei előtt. Jellemzően fejezi ki a tömeggyilkosok örömeit Bruce, a déli tröszt képviselője: „Az ezüstszinü por semmilyen nyomot sem hagy... Nem lesz semmiféle tiltakozás, semmilyen nemzetközi bizottság!”

A szovjet film hitelesen, mely ábrázoló erővel fedi fel a trösztök urának és kizsákmányolójának kaméleonszerűségét. Steel professzor, a politikával nem foglalkozó tudós, minden különösebb lelkiismeretfurdalás nélkül számolja a nyereséget, amelyet számára az alacsonyabb gyilkoló sugarak hoznak. Bruce pedig a legnagyobb készséggel intézkedik, hogy Steel professzor emberében is kinyomulhasson az ezüstpor pusztító hatását. Nemkülönb a nyugati tröszt képviselője, Mac Kennedy sem, aki a professzor munkatársát, Schneidert, az egyik hitlerista halálbör volt tisztjét kéri arra, hogy szerezze meg a találmány előállítását. Schneider meggyőződésében nagy szerepet játszik, hogy Mac Kennedy biztosítja a bétenc hitlerista tisztet: revanslökevései támogatására találunk a nyugati tröszt részéről.

A film rávilágít arra, hogy a negatív alakok különböző egyéni vonásai mögött közös erkölcsi tulajdonságok rejlenek: a legmélyebb züllöttség, feketlen hatalomvágy, ártó kegyetlenség és aljasság. Bruce a jól táplált, művelten, durva kapitalista vállalkozó típusa. Steel, a komor, elmélyedő „tudós” benyomását kelti. Mac Kennedy, a kormánypárti, képmutató, a trösztök urának

érdekeit alázatosan kiszolgáló ügynök alakja. Eltűnő egyéni vonások ellenére mindegyikükben közös a határtalan lelkiismeretlenség, kegyetlenség, aljasság, amikor a hatalomról, a pénzről van szó.

Az új szovjet film realitáson mutatja be az amerikai életforma más jellegzetességeit is. A cselekményből világosan kitűnik a trösztök, a nagy iparvállalatok urának befolyási közeleibe. Minden trösztnek meg vannak a maga kormányzója, szénitörő, tudósai, gazdasági, predikátorai, farszta szervezetei és ügynökei. Sokatmondó az az eljárás, ahogyan Bruce intézkedéseire az amerikai hatóságok képviselői (a kormányzó, a rendőrfőnök) elfogadják hat négyet egy békéltető alkalmával és köthet vádalkalmi halálra ítélik, hogy majd kivégzés előtt Steel laboratóriumába csempésszék őket.

Megismerjük a filmből a dolgos, bekecserező amerikaiakat is, akik épp annyira elítéljük a háborút és olyan mélyregegyen gyilkolják a kizsákmányolókat rendszerét, a világuralomról álmódzó trösztvezetőket, mint a világ minden öntudatos dolgozója. Allan, Steel professzor mostoha fia, Armstrong doktor, vagy Ben, a néger szakácsnő fia, az egyszerű, bekeszerető amerikaiakat képviselik, akik merészen szembeszállnak a háborús bűntudatát kísérleteivel, hazájuk fasizálásával. Kiállásuk a béke mellett megnyeri a néző rokonszenvét. Tudjuk, hogy törhetetlen bekeszeretű, demokratikus jogait biztosításáért vívott küzdelmük, mindinkább hátrálásra készíti a kizsákmányoló klókk tagjait és kiűti új világmszárlást előkészítő kezeikből a gyilkos fegyvereket.

Megszívlelendő figyelemztetés az atomövegok számára a filmből az a jelenet, amely élelken rávilágít a modern fegyver létezésére. Az ezüstszinü por első emberalkozata éppen Steel professzor fia, Harry, aki maga is lelkes híve az amerikai életformának, az Egyesült Államok világuralmi törekvéseinek.

A nagy érdeklődés, amelyet a közönség az új szovjet film iránt tanúsít, igazolja, hogy annak mondanivalója rendkívül időszerű és minden becsületes, bekeszerető ember központi kérdése.

Hazánk dolgozói számára is különösen lényeges a filmből felvetett kérdés s annak megoldása. A bekes építés, az anyagi és kulturális szükségletek mind nagyobb mértékű kielégítése megerősítette a dolgozóknak a meggyőződést, hogy csak a kizsákmányolást megszüntető rendszer keretei között válik lehetővé a boldog élet megteremtése. Eppen ezért „Az ezüstszinü por” című film hazánk és a világ valamennyi dolgozóját arra tanítja, hogy a háború elkerülhető, ha mindannyian szilárdan kiállunk a béke ügye mellett.

Kukula Olga

SPORT

Kettős mérkőzés az UTA stadionban

Vasárnap az UTA stadionban kettős mérkőzést játszanak és pedig „B” csoportbeli bajnokot, míg az UTA barátságos meccset játszik. Természetesen folytatódik a héten a kerületi bajnokság is és a szombati vasárnapi labdarúgó műsor a következő:

Szombaton, FZ pályán, délután fél 5 órakor: Fl. Rosie FZ—Recolta Pécska, Metalul pályán, délután fél 5 órakor: Metalul „I. Ranghef”—Voința.

Vasárnap, „November 7” pályán, délelőtt 11 órakor: Fl. Rosie 7 Noembrie—Progresul Borosjenii, nagyszínművelői pályán, délután 3 órakor Progresul Nagyszínművelői—Progresul Arad, grabaci pályán, délután 4 órakor: Recolta Grabaci—Stimța, borosbesi pályán, délután fél 5 órakor: Avintul Parakota—Avintul Borosbeses, lipai pályán, délután 5 órakor: Progresul Lippa—Metalul Fl. Rosie (AMTE).

UTA stadionban, délután fél 2 órakor: Locomotiva Hg.—Fl. Rosie UTA Hg., negyed 4 órakor: Metalul Nagyvárád—Constructorul, 5 órakor: Metalul Aranyosgyéres—Fl. Rosie UTA.

Pronosport közlemény

A Pronosport díjverseny szelvényeinek árusítására és átvételére már két ügynökség létesült Aradon. Az egyik a Köztársaság utja 82. szám alatt, a másik pedig a Természettudományi és Kirándulási Iroda helyiségeiben (Köztársaság utja 86) működik. Az előbbi délelőtt 8—2-ig, délután 6—8-ig, az utóbbi délelőtt 8—2-ig, délután 5—7-ig tevékenykedik. Szombaton a szelvények legkésőbb déli 12 óráig adhatók át.

Néhány sorban

SZOMBATON délután és vasárnap délelőtt az UTA stadionban nagyszabású iskolaközi atletikai versenyt rendeznek. A verseny szombaton délután 4 órakor, vasárnap reggel pedig 9 órakor kezdődik.

AZ ARADI Progresul női kosárlabda csapata vasárnap Bukarestben vendégszerenst a bajnokság első fordulójában a bukaresti Constructorul ellen.

VASARNAP, május 9-én reggel 9 órakor a városi néptanács székházának nagyszabású kispárosok naggyűlést tartanak, amelynek keretében ismertetik a törvényeket a kispárosok nyugdíj jogosultságára vonatkozóan. Felhívják a kispárosokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen.

ILJA EHRENBURG

SAJTOÉRTEKEZLET

Részlet az író „A kilencedik hullám” című regényéből

Az esti ülés befejeztével Dumas lement az utcára. Nyugodt volt és vidám: megtörtént a nagy döntés... Stockholm mintha nem is sejtene. Igaz, az emberek itt nem szennvedtek meg úgy a háborút, szerencsájuk volt, de hát csak a bolond gondolhatja, hogy ha tegnap nyert a lutrim, az azt jelenti, hogy holnap is nyer. Öröjük is eshet bomba, még akár véletlenül is. Tévedésből is... Ok nem tudják, az újságok halgatnak, ez a nép meg északi fajta, hidegvérű, itt nincs lézengő, ez nem Marselle...

Gyalog vágott az utcán. Tetszett neki a város, ez a hideg, világos, partmenti település: a tenger szinte behág az életbe, elválaszt két terület sziklaival, amelyek a házak közé ékelődnek és éles, szúrós szele is behatol. Dumas kísértett a kikötőbe. Panaszosan sirt fel egy hajós. Sirályok röpködtek. Dumas betért egy kis italmérsébe, kért egy pohár sört. A szomszéd asztalán ült egy matröz. Angolul szóltatta meg Dumas-t. Mikor megtudta, hogy az öreg francia s valami bekegyülésre jött ide, a matröz jól megnézte világos, áttetsző szemével és így szólt:

— Nagyon jó. En ott voltam, mikor Narvikot bombázták. Nem akarom, hogy Luleát is bombázzák. Mit határoztak azon a maguk tanácskozásán?

Dumas előhúzott zsebéből egy ívet és arról olvasta: „Követeljük az atombomba feltétlen betiltását, felhívjuk az egész világot jószándéku embereit, hogy írják alá ezt a felhívást.”

A matröz figyelmesen hallgatta. — Ez jó. Narvik bombázásakor megöltök egy kislányt is, az apja a mirodánkban dolgozott. Anyja elmeje elborult, s azt beszélték, teljesen meg is őrült. Nem akarok újra ilyesmit látni...

Némán ült egy darabig, aztán megkérdezte: — Es gondolja, hallgatnak magukra? — Ez magától függ.

— Entőlem? Tőlem ugyan nem függ semmi, én kismember vagyok, még Luleában sem ismernek. Kölyökkoromban hagytam ott, azóta mindig hajón vagyok.

— En mondom magának, hogy magától is függ, minden embertől egyenként.

Dumas tollat adott a kezébe és szigorúan rászólt: — Irja alá, ha azt akarja, hogy ilyesmi ne történjék Luleában.

— Meg kell gondolnom — felelte a matröz.

Néhányszor hangosan átolvasta a szöveget, félretette, majd újra elővette s újból figyelmesen átnézte.

— Nehéz fejem van... Lassan értek meg valamit. De ezt alálrom. Nem akarom, hogy gyermekeket gyilkoljanak. Ne gondolja, hogy csak Lulea miatt írom alá. Voltam én Bordeaux-ban is, nem akarom, hogy Bordeaux-t bombázzák, ott is emberek vannak...

Dumas hazament szállójába és elgondolta: itt az első aláírás azok közül, amelyeket össze kell gyűjteni. Véletlenül én kaptam. Előjövünk a katakombákból, betörünk a nép szívébe. Ennek a városnak lakosai nem is gyanítják, mi ment végbe, de néhány hónap múlva az egész világon emlegetik majd Stockholmot... Jó arca van annak az orosz biológusnak, van benne valami emelkedettség. Régiesen kifejezve: ihlettség. Pedig nem költő, hanem agrobiológus, aki erdősítéssel foglalkozik. Azt a szovjet mérnököt, aki a háború előtt Maurice-nál járt, szintén költőnek véltem, holott azért jött, hogy gépeket rendeljen... Az fiatal ember volt, ez a Sebarsin biztosan meg van már ötven éves, de még fiatalos; ő, vagy a hazája, nem is tudom... Es milyen lendületes. Érezni benne az államférfit... Utánunk jöttek azok a találati matröz irta alá, talán tartsanak is tünk, majd föl... De ő látta Nar-

vikban azt az anyát, aki megölte. Az emberek látták, nem fogják engedni újra. Es aztán: itt van Moszkva...

Bill Coster Prága óta kiábrándult a kockázatos vállalkozásokból, kereken kijelentette. Nivelle-nek: „Vegye tudomásul, hogy a tigrisvadászatnak vége, majd inkább a maga versikéit hallgatom...” Igen ám, de pénze nem volt. Victor a szívszaggató leveleket küldözgette, mire Coster rászánta magát, hogy egy hónapra elmegy Helsinkibe. Ott eleget tett Roberts néhány megbízásának, írt egy cikket ezzel a címmel: „Sötét árnyék Kelet felől”, de általában unatkozott, szikázódott, ita a finn palinkát. Végre felvirradt elutazásának regvárt napja. Stockholmban nem azért maradt tovább, mert annyira ízlett neki a svéd palinka, hanem mert megtudta, hogy valami vörös bizottság ülésezik a városban. Egyszóval leadhat róla vagy ötszáz szót. Nem ment el az ülésre: a „Transocéán” részéről Fred Johnson volt Stockholmban, derék gyerek, de nagy senki. Hát csak járjon el ő oda. Unalmas hallgatni, hogyan akarják a vörösök megmenteni a világot. Elhelt Coster elálatagolt azokba az étermekbe, ahová a delegátusok jártak, kifaggatta a portások, pincérek, szobalányokat; érdeklődött, mikor megy haza Dumas, nem látta-e ott hölgytársaságban, van-e sok poggyászuk a szovjet küldötteknek. Mind ez sem volt elég mazsolának és nagyon megörlött, mikor megtudta, hogy az ülészek befejezése után Sebarsin professzor sajtófogadást tart.

Fred Johnsonnal ment el Bill a sajtókonferenciára. Sokan voltak. Előbb svéd újságírók tettek fel kérdéseket az ülésszak határozataira vonatkozóan. Bill vigyorogott magában, de buták is ezek a vörösök, ha azt hiszik, hogy határozatokkal intézhetik el a bombát. Hát csak firkálják alá az ő papíroskáikat, a végén úgy is mi írjuk alá, de nem tintával... Figyelmesen szemügyre vette a szovjet delegátust. Biztosan azért küldték őt ide, mert megnyerő a külseje: magasterméű, nagyon egyenes tartású, őszhajú, nyugodtan, barátságos mosollyal válasszolgat, csak a szeme árnyja el, hogy nem svéd lelkipásztor, hanem

vörös, az „ötödik hadosztály” egyik feje. Bizonyára katonai, vagy politikai ügynök. A vörösök „tudósok” mondják, hogy horogra kapjanak afféle együgyűket, mint a mi Adams-unk...

Bill felállt és kedélyesen vigyorogva így szólt:

— Nagy figyelemmel hallgattam a szovjet delegátust. Számomra különösen érdekes, mert negyvenegyben Moszkvában jártam, több cikket írtam az orosz katonák hősiességéről. Ugy van, akkor az amerikaiak mind együttéreztek az oroszokkal, míg most nincs Amerikában egyetlen ember sem, akít ne riasztanak meg Moszkva háborús előkészületei. Biztosra veszem, hogy a szovjet delegátus sok érdekeset mondhat nekünk honfitársainak ezirányú tevékenységéről. Ha az oroszok valóban nem akarják megtámadni nyugatot, akkor miért készülődnek rá?

Coster pillantását az oroszba furva, azt várta, hogy az majd zavarba jön. De Sebarsin csak mosolygott. Bill azt gondolta: tapasztalt kém lehet. Sebarsin így felelt:

— Ön legalább olyan jól tudja, mint én, hogy ki készül agresszióra. Amerikai haditámaszpontok vannak Norvégiában. Törökországban, ezek az országok az Egyesült Államoktól nagyon messze esnek, ellenben a Szovjetunióval határosak. Aligha vélne a mi bekeszeretünk jelének, ha mi Kanadában, vagy Mexikóban építenénk támaszpontokat. Ön bizonyosan tudja, hogy mi nem egyszer javasoltuk a fegyveres erők csökkentését, az atombomba betiltását, nem rajtuk múlt, ha javaslatainkat elvetették. De természetesen, a szovjet hadsereg gondoskodik hazája védelméről.

Coster szavába vágott: — Látom, ön ismeri a dörgést... Talán beszélne nekünk az önk hadseregének előnyomulásáról dél felé és általában arról, mit neveznek önök a „védelemről” való gondoskodásnak...

A terem bekélleni felmorajlott: mindenki észrevette, hogy a „Transocéán” tudósítója szót akarja robbantani a sajtókonferenciát. Sebarsin azonban nem jött ki a szóról.

— A mi engem illet, én most valóban nagyszabású védelmi tevékenységet foly-

Gyorsítsák meg a vetési munkálatok ütemét Borosjenőrajonban

Tartományunk mezőgazdasági dolgozói megfeszített erővel törekednek arra, hogy a tavaszi vetési kampányt minél hamarabb befejezzék. Az idő ugyan már előrehaladt, de sok helyen a vetéssel mégis hátramaradtak. Ez a helyzet Borosjenőrajonban is, ahol a vetési tervet május 4-ig még 50 százalékban sem teljesítették. A lemaradás okát a rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya a kedvezőtlen időjárással magyarázza.

Ha megvizsgáljuk azonban, hogy milyen mértékben használták ki a rajon területén az igákat, azt észleljük, hogy azok az igák, amikor a legkedvezőbb időjárás viszonyok mellett dolgozhattak, az igák alig 40-60 százaléka volt kint a határban. Tehát a munka nem folytatható teljes lendülettel, és ez a közönségi néptanácsok hiányos mozgósító munkájának tulajdonítható. Valójában elszakadtak a közönségtől és megelégedtek a „dűlőfelelősök” jelentéseivel, ahelyett, hogy a jelentések alapján kiütné a lemaradt mozgósító munkával segítették volna behozni.

A néptanácsok munkája azonban nemcsak az igák mozgósítása terén mutatkozik hiánynak. Pártunk és kormányunk határozata azt a feladatot tűzi mezőgazdaságunk elé, hogy a hektáronkénti terméseredményeket egyre növelje. A terméseredmények növelése érdekében pedig minden haladott agrotechnikai módszert szellemi körben kell alkalmazniok mezőgazdasági dolgozóinknak. Ezt a feladatot Borosjenőrajonban a legnagyobb mértékben elhanyagolták. Alig van közönség a rajon területén, ahol az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztlak négyzelesen fészkébe vetették volna a kukoricát. Még a kollektív gazdaságok és a TOZ típusú mezőgazdasági társulások is csak kísérletként próbálkoztak a négyzeles fészkevetés módszerével. Ez a tény azt tükrözi, hogy a rajoni pártbizottság, a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága és a mezőgazdasági osztály, valamint a mérnökök és technikusok nem értették meg pártunk és kormányunk határozatának fontosságát. Nem a határozat szellemében végezték a reáljelző feladatokat. Ez az oka annak, hogy nem alkalmazták a vetési munkálatoknál haladott módszereket. Nem kísérletezni kell a négyzeles fészkevetéssel, hanem széles körben kell alkalmazni a már tudományosan kipróbált és jól bevált módszert.

Nagy hiányosság az is, hogy falusi dolgozóink sokszor a vetési tervtől eltérően egyik fajta növényből nagyobb területet vetnek be más növények rovására. Ilyen eset a rajon számos közösségében előfordult, kivéve azonban Csermő község helyzete ezen a téren. A község számára 62 hektár zab és 146 hektár napraforgó vetését irányozták elő, de nem tartották tiszteletben a tervet s így a 62 hektár

zab helyett 179 hektár, a 146 hektár napraforgó helyett pedig csak 84 hektárnyi területet vetettek be ezzel a növényvel. Ezt a néptanács végrehajtó bizottsága tudomásul vette s nem igyekezett helyes irányítással a hibát helyrehozni. Ha közönségi viszonylatban az egyes növények vetésterülete ilyen nagy változásokat szenved, ez országos méretekben óriási ellátást okozhat és veszélyeztetheti dolgozó népünk életszínvonalának állandó emelkedését. A közönségi néptanácsoknak, a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályának és a rajoni pártbizottságnak is mérlegelniük kell ezt a helyzetet. Minden erővel arra kell törekedni, hogy falusi dolgozóink a vetési tervet pontosan betartsák.

Az ilyen hanyagság azt is eredményezheti, hogy az 1954-56-os években a törvény által előírt állattárszámot nem tudjuk megfelelő módon növelni. Az állattárszám növelésének előfeltétele a kellő mennyiségű takarmány. Ezt pedig csak úgy biztosíthatjuk, ha pontosan betartunk a vetési tervben előírt növények vetésterületét.

A hiányosságok kiküszöbölése érdekében a borosjenőrajoni pártbizottság fordítson nagyobb gondot a vetési tervek tiszteletbetartásának ellenőrzésére és irányítsa a közönségi alapszervezeteket, valamint a néptanácsok munkáját olyan irányban, hogy a löbtermésért vívott harc eredményes legyen.

★

Hazánkban a mezőgazdaság egyik nagy és fontos ágát képezi az ipari szerződéses növények, mint a len, a kender, a gyöngy-növények, a cukorrépa, stb. termesztése. Népgazdasági szempontból tehát igen fontos tényező, ezt tükrözi pártunk és kormányunk határozata, valamint a sorozatos intézkedések, amelyek egyre nagyobb előnyöket biztosítanak az ipari növények termesztői számára.

A vetési terv összeállításakor nagy gondot fordítanak az ipari növények termesztésének széles körben való kiterjesztésére. A gyárak, ahol a terményeket feldolgozzák, küldik el megbízottakat, hogy a növények termesztőivel szerződéseket kössenek. A megbízottaknak figyelemmel kell kísérniük az egyes növények termesztési munkálatainak idejében és jó körülmények között való elvégzését és őszlőnőniük kell a termelőknek minél jobb minőségű és minél nagyobb terméshozam elérésére.

Borosjenőrajonban találunk ilyen megbízottakat, de munkájuk nem elég eredményes. Ezt megállapíthatjuk, ha egy pillantást vetünk a rajoni tervteljesítésre. Ha megvizsgáljuk például a cukorrépa, kender és a dohány termesztési terv teljesítésének helyzetét, a következőket találjuk: a rajonban a cukorrépa vetését 62 százalékban, a kenderét 34 százalékban, a dohányt pedig 28 százalékban teljesítették. Ez súlyos lemar-

dás, amelynek több oka is van. A cukorrépa termesztésére vonatkozóan halad a szerződésesítés. A közönségi megbízottak megelégedésének ezzel és nem törekednek arra, hogy jobb felvilágosító munkával segítsék elő tervük teljesítését.

Munkájukban nem ad elég segítséget és nem végez kellő ellenőrzést az 1. számú kerület vezetője, Stancu Gheorghe sem, akinek a cukorrépa termesztése munkálatait és a szerződésesítést kellene ellenőrizni. A hiányos felvilágosító munka, a hiányos ellenőrzés eredményezte, hogy például Borosjenő községben a tervben megjelölt 60 hektár cukorrépa helyett mindössze 38 hektárnyi területet vetettek be.

Csermő községben még rosszabb a helyzet. A 100 hektár cukorrépa tervelőírásából csak 27 hektárt teljesítették. Ez nem meglepő, hiszen még a néptanács képviselői, mint például Burousi Carol, Jurca Nicolae és Vidican Petru sem vetették el a tervükben szereplő cukorrépat.

Mind Csermő, mind Borosjenő községek helyzete azt mutatja, hogy a néptanácsok munkája nem kielégítő. Nem törekedtek a vetési kampány jó elvégzésével és a vetési terv tiszteletbetartásával. A cukor- és kendergyárak vezetőségei nem ügyeltek megbízottak munkájára és hagyták, hogy a szerződésesítések késlekedjenek, május hónapra is elhúzódnak, amellyel, hogy a vetőmagokat is sok helyen későn szállították.

A rajoni néptanács végrehajtó bizottsága és a mezőgazdasági osztály vezetői sem foglalkoztak kielégítő módon az ipari szerződéses növények termesztésével, nem ellenőrizték a vetési tervek pontos betartását s nem adták kellő segítséget egyes vállalatoknak a szerződések megkötésében.

Ugyanezt mondhatjuk a rajoni pártbizottságról is. A vetési munkálatok eddigi menete folyamán nem irányították kielégítően a közönségi alapszervezetek útján a dolgozó parasztlakot, hogy azok tervüket 100 százalékban teljesítsék. A széleskörű felvilágosító munka is hiányzott. Mindennek következtében a rajon lemaradt a vetési munkálatokban és csak nagyon kevés szerződést kötöttek ipari növények termesztésére.

Most, amikor az esős tavasz arra készteti mezőgazdaságunk dolgozóit, hogy a lemaradt vetéseket pár nap alatt végezzék el, minden erő a vetés minél rövidebb időn belül való elvégzésére kell fordítani.

A pártaktivisták, néptanácsok aktivistái, agitátorok, néptanácsi képviselők végezzenek mozgósító és felvilágosító munkát, hogy falusi dolgozóink minden kedvező perccel eredményesen használják ki a vetés befejezése érdekében.

Tordai Lajos

Lelkes munka a kereszturi kollektív gazdaságban

A kereszturi kollektív gazdaság tagjai minden igyekezetükkel arra törekednek, hogy földterületeiken a hektáronkénti terméseredményeket egyre jobban fokozzák.

Az alapszervezet agitációs munkával hozzájárult ahhoz, hogy a kereszturi kollektív gazdaság teljesítse pártunknak és kormányunknak a tavaszi mezőgazdasági munkálatok jó körülmények között történő elvégzéséről hozott határozatát. Az alapszervezet tagjai az agitációs és felvilágosító tevékenységen kívül, a munkálatokban való rendszeres részvételükkel példát mutatnak a kollektív gazdaság többi tagjainak. Az eredmény nem maradt el: április 18-ig a kereszturi kollektív gazdaságban befejezték az első és második vetési időszakhoz tartozó növények vetését. A vetési munkálatok alkalmával is szemelgették a pártunk és kormányunk határozatát, amely feladatokat tűz mezőgazdaságunk valamennyi dolgozója számára a hektáronkénti terméshozam növelése érdekében, hogy széles körben alkalmazzák a haladott agrotechnikai módszereket. A kollektív gazdaság 37 hektár kukoricát vetettek négyzelesen fészkébe. A burgonyafelhételezésnél is alkalmazták a négyzeles fészkevetés módszerét 12 hektáron.

A kollektív gazdaságban a vetési időben való befejezése után sem szünt meg a munka, hanem a szépen kikelt vetéseknek megkezdtek a növényápolást. Ezen a téren is szép eredményeket értek el. Április 20-ára befejezték 40 hektár területen a napraforgó első kapálását, továbbá megkapálták 14 hektárnyi területet, amelyen vegyesen takarmányrepat, fohagymát, stb. vetettek.

Jó munkájukat kitüntették: id. Hegyes András, Horváth J. József, Kása Dénes és Barta József kollektívisták, akiknek a legjobban munkanégyesük van.

A kollektív gazdaság mezei brigádjaiknak versenyéből a 2. számú brigád került ki győztesként. Kása István brigádvezetővel az élen. Az első helyet azért nyerték el, mert a brigádvezető jól szervezte meg a brigád munkáját, a tagok rendszeresen jártak dolgozni s így idejében és jól végezték el a termelvényeket. A 3. számú brigád, amelynek Pacea Stefan a vezetője szintén jó munkát végzett.

A kollektív gazdaság brigádjai, s a brigádokon belül a csoportok s az egyes tagok minden erejüket megfeszítve dolgoznak. Május hónap folyamán a növényápolási munkákat pontosan az agrominimum szabályainak, valamint a haladott agrotechnikai módszereknek megfelelően fogják elvégezni. Nem hagynak egy találatnyi földet sem gondozatlanul, mert tudják, hogy nem elég, ha csak idejében vetnek, hanem idejében kell elvégezni az ápolási munkálatokat is. Csakis így érnek el nagy terméshozamot.

Béu Ioan,
levelező

latok: erdőkből emelünk falat, hogy megvédjen bennünket nem épp az amerikaiaktól, hanem a száraz szelektől. Beszélhetünk önöknek, de nem a szovjet hadsereg dél felé való előnyomulásáról, hanem a szovjet buza, paradicsom, szőlő és több más növény északon való térhódításáról. Több ezer kilométert hódítottak meg. Az én szakmám az agrobiológia. De vannak minálunk katonai szakértők is. Ha Amerika kormánykőrei saját népük érdekeit lábbaltatva esztelen kijelentésekről állítanak esztelen tettekre és megtámadják a Szovjetuniót, megismerkedhetnek a mi katonai szakembereink munkájának eredményeivel.

Coster ndvarianak köszönetet mondott Sebarsinnak. Egy francia újságíró megkérdezte, megvalósítható-e az erdősítés terve. Sebarsin részletesen válaszolt. Ekkor újabb Coster állt fel.

— Ha önök a béke mellett vannak, talán megmagyarázná, mi célból esztelnek ki a „vasfüggöny”? Önök senkit sem bocsátanak a maguk közelébe. Mi, újságírók tudjuk, hogy a tájékozódás szabadsága nélkül nincs béke. Garantálhatja-e ön nekem, hogy beengednek Oroszországba és érhettek ott ezzel a szabadsággal?

— En az ön helyében — felelte Sebarsin — nem tettem volna fel ezt a kérdést. Akasztott ember házában nem beszélnek költőről. Igazán azt hiszi, hogy mindenki elfeledte, hogyan fogadták önk Dumas professzort, ezt a nagyevű tudóst? Egy héttel ezelőtt nem kapott Amerikába beutazási engedélyt Pablo Picasso és Canterbury érseki helyőke. Ami az ön sajtóügynökségét illeti, annak egy képviselője létevet töltött minálunk. Nem panaszkodik, hogy korlátoztuk szabad mozgásában. Meg kell magyaráznom az itt jelenlévőknek, hogy Coster ur a „Transocéán” ügynökséget képviseli. Ennek az ügynökségnek volt moszkvai tudósítója nemrég érdekes könyvet adott ki, amelyben elmondja, voltaképpen mivel foglalkozik ez a „Transocéán.” Felek, Coster ur, hogy ön nagyon is szerény, ha azt hiszi, hogy senki sem tud az ön sokoldalú tevékenységéről. Holott Sebarsin leírta, hogy Prágában ön bérnyilkosokkal és diverzánsokkal volt kapcsolatban...

— Sablone azt írta meg, amit tollba mondtak neki. Érdekes volna tudni, mennyit fizettek önök neki ezért?

Mindenfelől tiltakozás hallatszott. Felugrott egy francia:

— Olyan újságot tudósítok, amely élesen ellentétben a kommunizmust, de kötelességem kijelenteni, hogy Sablone a legtisztességesebb újságíró...

Sebarsin kissé mosolyogva pillantott Costerre:

— Sablone szavait Smiddle, az ön kollegája és honfitársa is megerősítette.

Coster felit torokból:

— Megkínózták a vörösök... Ez itt nem Prága, ez szabad ország... Itt nem lehetnek lakatot független újságírók szájára... Nem akarjuk hallgatni az ön propagandáját...

Nagy robajjal felkelt, kirugta maga alól a széket és a kijárat felé tartott. Fred Johnson a nyomában. Az „Associated Press” tudósítója is felállt, de nem ment: hátha történik még valami érdekes...

Sebarsin megkérdezte, van-e még kérdése valakinek. Egy angol ezt mondta:

— Látn-e ön valami értéket az amerikai tudományban?

Sebarsin erre azt felelte, hogy igen nagyra becsüli Burbank munkáit és Amerikában tartózkodása alatt sok biológussal ismerkedett meg, akik közül néhányan kedvező benyomást tettek rá.

— Szerintem, amiként az amerikai nép nem felelős kormányának politikájáért, ugyanúgy az amerikai tudósok sem felelősek azokért a kollegáikért, akik a fajelmélet gondolatát, vagy egyik népnek a másik fölött való felsőbbrendűségét akarják igazolni. Mikor Amerikában jártam, Adams professzor felszólalt a mesterséges válaszfalak ellen, amelyek akadályozzák a kulturális közeledést. Meggyőződésem szerint önöket, mindnyájukat felhőborította, hogy Amerikából kutasították Dumas professzort, akit mi itt körünkben láthatunk, hallhatunk üléseinkben, de ennek az intézkedésnek még inkább az amerikai tudósokat s mindenekelőtt Adams professzort kell felhőborítani. A tudomány embereinek az a hivatásuk, hogy előmozdítsák az élet megkönnyítését, a haladás, a béke ügyét, éppen azért látunk sorainkban

olyan kiváló tudósokat, mint Joliot-Curie és Dumas...

Bill egy vendéglőbe ment Fred Johnsonnal, koménypálkát ivott és teli szájjal szidta a vörösöket, különösen Sebarsint.

— Bolondnak tart bennünket. En rögtön láttam, hogy minden hajjal megkent kém. Amerikába is azért ment, hogy ellopja a bomba titkát, mérget veszek rá. Es ugyan miért beszélt Norvégjáról? Vagy volt ott már, vagy oda készül. Es holmi erdőket akar nekünk bemészni...

— Kár volt szóbahoznod a sajtóirodát — mondotta Fred Johnson. — Sablone óta most itt nem hagynak békén, annyit kérdegetnek...

— Sablone? Ritka nagy gazember. Csak egyet sajnállok, hogy együtt ittam vele Prágában, miért is nem aprítottam kolbásztölelékké... Alaposan beültött nekünk. No és az a Smiddle?... Azt mondták, halottakról jött, vagy semmit. Marhaság. A halottak képesek tönkretenni az élőket. Smiddle ganeember, gyáva, mint egy szizilány. Csak olyan hülye, mint a vörös szenátor, adhat hitelt a meséinek.

— Jó, jó, de kár volt a „Transocéán”-t szóbahoznod — hajlogatta Fred Johnson — nem voltál óvatos.

— Nem tudhattam, hogy ő tudja, honnan jöttem.

— Nem emlékszel, a bejáratnál aláírtunk egy jelenléti ívet és az a svéd lány, ott, az átadta neki...

Coster hirtelen elnevette magát.

— Meg kell adni, jól megfelelt. Szeretlek a nyitkátéket. Es ő bizony csakugyan kétvállra fektetett. Na, ígyunk még egyet ebből a koménységből... Ha egyszer az életből nyer, én vagyok az első, aki készsággal elismerem... Mit gondolsz, miféle katonatiszt vagy politika biztos?

— Biológus, ez az igazság.

— Ugyan eredj, Fred, ne légy gyerek, ez egy tapasztalt kém.

— Utánajártam, megvannak az adatok. A könyve angolra is le van fordítva... No, igen, ők mindnyájan kémszerűek, de hogy ez biológus, az tény.

— Vigye az ördög, tökem lehet biológus... Biztosan jól megfizetik. Hát az ilyenről én se sajnálnám, az nem állé Smiddle...

Coster elővette a jegyzetfüzetét és felvázolta cikkeket: „A szovjet delegátus megpróbálta tudósak kiadni magát, de a kérdések keresztülfűzésén ávarhajolt. Nem más ő, mint ezredesi rangban levő szovjet felderítő. Járt már az Egyesült Államokban, most Norvégia felé indul. Természetesen százszor jobban tud kártevéseket előkészíteni, mint független újságírók kérdéseire válaszolni. Mikor kértük, beszéljen a Kreml katonai előkészületeiről, eleinte olyasmit hebeggett, hogy a vörösök kérészkednek, azután közvetve elismerte, hogy a vörös katonai szakértők agresszióra készülnek. A „vasfüggöny”-t érintő kérdésre semmit sem tudott felelni, ellenben elpanaszolta, hogy az Egyesült Államok nem engedik, hogy külföldi kommunisták összeküszöveket szervezzenek, majd azzal vádolta a független újságírókat, hogy ők sikraszállnak a totális rendszer ellen. A jelenlevő újságírókat mindez felháborította, néhányan el is mentek, otthagynak a „tudóst”, néhány helybeli vörös társasággal. Most meg elmondhatjuk azt is, mivel foglalkozott Stockholmban ez a kém. Van egy Newyorkban vásárolt disznóbortászkája, amelyet Moszkvában kettős fenékek láttak el...”

Bill nagyot ásított.

— Mondd Fred, van valakid, akinek dik-tálhatnék? Nem szeretek inni, a fejem még dolgozik, de a kezem elfárad... Nos, mit szólsz a mi mesterségünkhöz? Hát nem utolsó rondság? A vöröshajú szenátor tönkre akart tenni engem. Igen ám, de én egy hónap múlva Newyorkban leszek és csupa családi botrányról fogok inni. A politika igazán piszkos dolog. Ha azt írom le, hogyan lepett meg a férj egy párocskát a Central-parkban, ez mulatságos, s aztán van benne még valami tisztességes is. Unom már a sok beszédet, ki boldogítja az emberiséget, mi, vagy a vörösök. Engem egy házikó boldogította Floridában. Ott innam a whiskyt és hevernek a verandán nadrag nélkül. Ebben van valami tisztességes. A hal vízbe kíváncsiok, engem meg az a vöröshajú szenátor költén fogat, mint egy előzott heringet. Megdöglhetnek, de nem dögték meg. Na, ígyunk meg még egy koménysot...

(Fordította: LANYI SAROLTA)

A genfi értekezlet a nemzetközi események előterében

FENJAN. (Agerpres.) A fenjani rádió egy levél szövegét közli, amelyet a Koreai Hazafias Demokrata Egységfront küldött a genfi értekezletnek.

A haza egyesítésére és függetlenségére, a szabadságra és demokráciára törekvő észak- és dél-koreai pártok és tömegszervezetek képviselőiből alakult Koreai Hazafias Demokrata Egységfront Központi Bizottsága, amely a koreai nép törekvéseit és egyöntetű akaratának kifejezője — hangzik a levél, — melegen köszönti az új nagyhatalom — a Szovjetunió, a Kínai Népköztársaság, Franciaország, Anglia, az USA, valamint a többi érdekelt ország részvételével folyó genfi értekezletet.

Az egész világ jóhiszemű embereivel

együtt azt reméljük, hogy a genfi értekezlet békés uton, értekezletek és tárgyalások útján, nem pedig az „erőpolitika” segítségével, rendezni fogja a koreai kérdést, meg fogja oldani a távolkeleti béke és biztonság megőrzését, a nemzetközi feszültség enyhítésével kapcsolatos kérdéseket: ezt óhajtja az egész világ minden békészerető népe.

Nam Ir külügyminiszter, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság küldöttségének vezetője, a genfi értekezlet április 27-i ülésén ésszerű javaslatot tett a koreai kérdés békés uton történő végleges megoldására. Mi mindenben támogatjuk ezt a javaslatot, mert véleményünk szerint kifejezi a koreai nép egyöntetű akaratát.

A levél befejező része így hangzik:

„Hazánk békés egyesítése — ez a koreai nép forró óhaja és halaszthatatlan magasztos feladata. A koreai nép egységes, Korea — a koreaiaké. A koreai nép mindenkor egységes nemzetként élt és így is akar élni. Korea népének mindig ez volt a célja és továbbra is használni fog ezért a koreai nép egész bizonyosan kívánja hazája egyesítését. Korea — a koreaiaké! A koreai kérdést maguknak a koreaiaknak kell megoldaniuk, külső beavatkozás nélkül. Ezeknek a tételeknek az alapján kell megvizsgálni a koreai kérdést a genfi értekezleten. Reméljük, hogy a genfi értekezlet ezen az alapon fogja megoldani a koreai kérdést.”

A csehszlovák külügyminisztérium jegyzéke az USA kormányához

PRAGA. (Agerpres.) — A CETEKA hírügynökség közli:

A Csehszlovák Köztársaság Külügyminisztériuma május 5-én jegyzéket nyújtott át az Amerikai Egyesült Államok prágai nagykövetségének. A jegyzék a többi között ezeket tartalmazza:

Április végén és május elején a nyugatnémetországi amerikai megszálló szervek segítségével újabb provokációs kampányt szerveztek a Csehszlovák Köztársaság ellen. Ez a kampány durva kísérlet a Csehszlovák Köztársaság belügyeibe való beavatkozásra. Az amerikai megszállási övezetből rágalmozó röpiratokat tartalmazó légkömböket röpítették át állami határainkon keresztül csehszlovák területre. Ezek a röpiratok képmutató módon különböző követelésekkel állanak elő, hogy — ugymond — megvédjék a csehszlovák dolgozók érdekeit. Különösen nagy figyelmet fordítanak a nemzeti bizottságok közelgő választásaira. A röpiratok amerikai szerzői e hazug állításokkal egyidejűleg szabotázásra bujtogatják a csehszlovák állampolgárokat. Ezek a bujtogatások a csehszlovák kormány és a csehszlovák és szovjet népek barátsága ellen irányuló szennyes rágalmakkal párosulnak.

A röpiratok szerzői azonban figyelembe vették a múltban felhasznált amerikai propagandatrükkök kudarcát. Nem merik nyíltan kérni a kapitalizmus helyreállítását, mivel kénytelenek beismerni, hogy a

csehszlovákiai népi demokratikus rendszer szilárdsága történelmi tény, s ezért azt a benyomást akarják kelteni, hogy szívükön viselik a dolgozók jogait és társadalmi vívmányait.

Ez a provokáció azonban csak megvetést válthat ki a csehszlovák dolgozók körében. Kik azok, akik a dolgozók jogairól és társadalmi vívmányairól merészkednek beszélni? Olyan egyének, akiknek gazdái világszerte ismert kizsákmányolók, a munkásosztály és az összes dolgozók halálos ellenségei, könyörtelen gyarmatosítók.

A csehszlovák nép jól tudja, hogy az Egyesült Államok imperialista köréi más országokban beavatkoznak a választásokba. Ezek a körök nem tudnak kibékülni azzal a ténnyel, hogy a népi demokratikus rendszer létrejöttével véglegesen elvesztették lehetőségüket arra, hogy galád befolyást gyakorolhassanak a csehszlovákiai választásokra.

A jegyzék kifejti, hogy a fentemlített amerikai provokáció durva kísérlet a Csehszlovák Köztársaság belügyeibe való beavatkozásra és példátlan lábbaltiprásra a nemzetközi jog legegyszerűbb szabályainak.

A Csehszlovák Köztársaság kormánya — hangzik a nyilatkozat — népének óhajtja és törekvései fejezi ki, amikor az összes békeszerető népekkel egyetemben harcol a nemzetközi feszültség enyhítéséért, a népek közötti baráti kapcsolatok és együttműködés sokoldalú kifejlődéséért. Eppen

ezért felháborodással fogadja azt a tényt, hogy az Egyesült Államok kormánya most sem hajlandó lemondani a hidegháború politikájáról, amelyet olyan eszközökkel folytat, mint amilyen a zavarteltők becsmérlése és rágalmozó kiáltványok terjesztése.

A csehszlovák nép nyugalommal, méltóságának tudatában és megvetéssel fogadta az Egyesült Államok új kampányát: a légkömbkampányt. Ha az Egyesült Államok kormánya arra számított, hogy szubverzív röpiratok csehszlovák területen való terjesztésével megzavarhatja a békés jellegű, lelkes május elseji ünnepségeket, akkor az amerikai kormány diplomáciai képviselőjének a vendégek számára fenntartott emelvényről lehetősége volt megfigyelni, talán jobban, mint bárki másnak, a köztársasági főváros sokszáz ezer dolgozójának lelkes tüntetését, lehetősége volt megállapítani a provokációhoz fűzött remények és számítások teljes csődjét.

A csehszlovák kormány a csehszlovák nép felháborodását fejezi ki, amikor erőteljesen tiltakozik az amerikai szervek és amerikai zavarteltő szervezetek ama kísérlete ellen, hogy beavatkozzanak a Csehszlovák Köztársaság belügyeibe, valamint a csehszlovák légítér megsértése ellen. A csehszlovák kormány felkéri az Amerikai Egyesült Államok kormányát, vonja felelősségre mindazokat a személyeket, akik részt vettek a provokációs kampány megszervezésében és lefolytatásában.

Ünnepi gyűlés Moszkvában a sajtó napja tiszteletére

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Május 5-én Moszkvában a Szakszervezetek Házának Osztótermében ünnepi gyűlést tartottak a sajtó napja tiszteletére. A beszámolót Mihail Sztrepuhov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága propaganda és agitációs osztályának helyettes vezetője tartotta.

A moszkvai „Berjózka” tánc-együttes londoni sikerei

LONDON. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A moszkvai „Berjózka” tánc-együttes május 4-én újabb előadást tartott Londonban.

A zsűfőlétség meglelt színházban jelen voltak a diplomáciai kar tagjai, a képviselők, a külügyminisztérium magasrangú tisztviselői, a szakszervezeti és tömegszervezeti aktivisták, tudósok, művészek és angol közvélemény más képviselői.

Az előadás nagy sikert aratott.

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: május 12-ig. Az orosz halott mesterei. (Színes szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„NICOLAE BAILESCU” mozi: május 9-ig. Az ezüstsztár por. (Magyarul beszélő színes szovjet film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Kérlek a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg az előadásokon, mert csak így tudják biztosítani a helyeket.

„HERBAK JANOS” mozi: május 9-ig. Az ezüstsztár por. (Magyarul beszélő színes szovjet film). Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órákor. Kérlek a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg az előadásokon, mert csak így tudják biztosítani a helyeket.

„I. L. CARAGIALE” mozi: május 12-ig. Győz az élet. (Román film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„UJ IDŐK” mozi: május 14-ig: 1. Rómán aktuális híradó. 2. Szovjet aktuális híradó. 3. Az Elba hegyei. 4. A keresztelés. 5. Az elvarázsolt madár. Előadások: 3 órától folytatódóan.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): május 11-ig. A régimódott ház. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

„MAXIM GORKIJ” mozi: (Mikolaka): május 11-ig: Várjál reám. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

Nam Ir ebédet adott V. M. Molotov tiszteletére

FENJAN. (Agerpres.) — A Koreai Központi Távirati Iroda ügynökségének genfi irodájának jelenti: Nam Ir, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság küldöttségének vezetője a genfi értekezleten, május 4-én ebédet adott V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere tiszteletére.

Az ebédet résztvevők: A. A. Gromiko, V. V. Kuznyecov, a Szovjetunió helyettes külügyminiszterei, G. M. Zarubin, S. P. Szuzdalov, P. F. Judin, F. F. Molocsikov, L. P. Iljicsjev, N. T. Fedorenko és A. A. Szoldalov, a szovjet küldöttség részéről.

A koreai küldöttség részéről megjelentek: Pek Nam Un, Ki Szuk Bok, Csian Csün Szan, Ten Den Hek, Kim Thiak En, Kim Min Gu, Pan San Dik, Mon Dir Szu.

A szovjet külügyminiszter tiszteletére adott ebéd baráti légkörben zajlott le.

G. Graham könyve:

„Erkölc és amerikai politikában”

az amerikai kormány vezetésének fonalai mennyire ugyanazoknak az embereknek a kezében futnak össze, hogy az amerikai nép mennyire jogfosztott a politika terén. Graham fél az érdekek „egybeolvadásáról” beszélni s ugyanígy nem meri kimondani az „alárendeltség” szót. Inkább a „nyomítás” kifejezést használja. Könyvében „az osztály” szó sem található meg, a szerző óvatossá „gazdasági csoportokról” beszél. Könyvében nem „osztályérdekekről”, hanem „a gazdasági csoport különleges érdekeiről” beszél. Ez megintcsak ugyanaz a gyáva burzsoáz eljárás, amely megtiltja a „kapitalizmus” szó kiejtését is.

A könyv azonban Graham minden szándéka, fenntartása ellenére, mégiscsak a burzsoáz demokrácia szétzüllésének a bizonyítéka. A szerző — akaratlan kívül — feltárja a korrupciót, a megvásárolható állampolgárságot s önkéntelenül is jól érzékelteti azt, hogy a hatalmat a nép kifosztására és a meggazdagodásra használják fel.

Mindenütt korrupció uralkodik, az összes intézményekben, az egész politikai „gépezetben.” Mit jelentenek a kongresszusi választások? A könyvben felsorolt adatok megmutatják, hogy a választás nem egyéb, mint a visszaválasztások hosszú láncolata az egész vonalon. „Az erkölcsi kérdésekkel foglalkozó albizottság” élé került Carley, May, Thomas, Brem, Chandler, Bilbo és Butler kongresszusi képviselői ügye. És ezek csak a legfőbbek azok közül, akik csalás, megvesztegetés, hamisítás és a büntetőtörvénykönyv előírásai között más cselekedetek útján jutottak mandátumhoz.

Carley kongresszusi képviselőt 18 hónapi börtönbüntetésre ítélték szélhámoságért, csalásért, postán küldött levelek törvénytelen felhasználásáért. Képviselői mandátumát viszont bebörtönözésének ideje alatt is megtartotta.

May képviselőt azért ítélték börtönbüntetésre, mert katonai rendelkezéseket szerzett a

kormánytól barátai részére. Azzal vádolták, hogy vesztegetési pénzeket fogadott el. Büntetésének kitöltésével egyidőben járt le képviselői mandátuma is. Mint börtöntöltő, mindvégig a képviselőház „tiszteltetreméltó” tagja maradt.

Thomas képviselő — McCarthy szenátor elődjét a „kommunizál” elleni harcban — saját beosztottjai vesztegettek meg, hogy bizonyos tiltakozást kiváltva állásokba nevezzen ki. A törvényszék 18 havi börtönrre ítélte. A parlament erkölcsi őrei nem vetették fel a kérdést, tagja lehet-e vajjon a szenátusnak egy ilyen megvásárolható ember?

McCarthy szenátor belekeveredett Butler republikánus szenátor botrányos bűntudatába. McCarthy segítette ezt a bűntudót ahhoz, hogy szenátor lehessen. Butlert megbélyegezték, de az erkölcsi kérdésekkel foglalkozó szenátusi albizottság egy újjal sem mert hozzányúlani McCarthyhoz, hiszen ő egy még hatalmasabb és befolyásosabb albizottság vezetője. Ha Fulbright rászánta volna magát arra, hogy McCarthyt csalásért felelősségre vonja, McCarthy azzal vádolta volna őt, hogy „vörös”.

Amilyenek a választások, olyan a kongresszus is. A kongresszus egy nagy központi hivatal, ahol állásokat árusítanak. Állami rendelkezések kaimarkodnak. Graham a kongresszusi képviselőről azt mondja, hogy „áruba bocsátják befolyásukat”. A szenátus — mondja — a gazdagok klubja. A szenátus kétharmada és a képviselőház fele a monopoliumpok szolgálatában álló ügyvédek közül áll. Arról sem kell megfeledkezni, hogy az amerikai bankok és trüszterek szolgálatában álló legnagyobb ügyvéd irodát, a „Sullivan and Cromwell” céget, John Foster Dulles vezette a legutóbbi időkig.

Mint ismeretes, az amerikai kongresszusban nyüzsgőnek az úgynevezett lobbysták (a lobby szó az adott esetben parlamenti folyosót jelent). Lobbyisták alatt a monopoliumpok ügyvivőit értik, akiknek az a specialitásuk, hogy „megdolgozzák” a sze-

nátorokat és a kongresszusi képviselőket a képviselőház és a szenátus folyosóin. E kaimarkolóknak az a feladatuk, hogy vilálozkodásokat, katonai természetű és más rendelkezéseket szerezzenek a monopoliumpoknak és a vállalatoknak, előnyös kereskedelmi törvénytervezeteket terjesztessenek a parlament elé.

Graham mindezeket az üzérkedőket, spekulánsokat, tolvajokat és gangstereket különféle kategóriákba sorolja, a többi között az „5 százalékos ügynökök, közvetítők és csalók” kategóriájába. De még ő is fenntartással él és azt mondja, hogy a közvetítők és a szélhámosok között nem lehet látható határvonalat megállapítani.

Graham könyvének egyes adatai szerint a lobbysták csupán 1949-ben és 1950-ben több mint 20 millió dollárt költöttek a kongresszus megvesztegetésére. Mások véleménye szerint ez az összeg sokkal nagyobb.

Graham a kommunizmus ellensége. Könyvében elismertli az elcsépett szovjetellenes rágalmakat, de kénytelen beismerni, hogy az amerikai szenátus a „rágalmozók eszményi szószéke” és hogy a Szovjetunióval kapcsolatos hazudozás „lüneményes”.

A szovjetellenes téboly az amerikai reakciós körök sárral való bemocskolási módszerének legelterjedtebb változata. A szerző McCarthy szenátort „figyelemreméltó mocskolódónak” minősíti. A buzgó maccarthysták hírhedt „vizsgálatát” a szerző Walter Lippman amerikai burzsoáz újságíró 1922-ben leírt szavaival jellemzi. Lippman „törvényesített bestialitásnak” nevezte azokat a vizsgálatokat, amelyeknek során a kongresszus tagjai „féktelen és lázas hájszát indítanak az ember ellen és nem riadnak vissza a kannibalizmustól sem”.

Az államok önkormányzatáról szólva, a szerző kénytelen beismerni, hogy az államok közigazgatási rendszere a rothadás állapotába jutott. Ez a rendszer már alapjaiban is korhadt. Még nagyobb mértékben vonatkozik ez az USA egész állami közigazgatására.

Ilyen képet fest az amerikai „demokráciáról” e demokrácia egyik híve. (K. Gyemidov a „Pravda”-ban megjelent cikkének rövidített szövege).